

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupen Mgr. Václavkem Voříškem, advokátem se sídlem Černého 517/13, Praha 8, proti žalovanému: **Městský úřad Hlinsko**, se sídlem Poděbradovo nám. 1, Hlinsko, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích pod sp. zn. 52 Af 51/2017,

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích JUDr. Jan Dvořák **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích pod sp. zn. 52 Af 51/2017.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 14. 9. 2017 doručil žalobce Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále též „krajský soud“) správní žalobu, kterou se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného.

[2] Ze soudního spisu vyplývá, že krajský soud doručil žalobci (jeho zástupci Mgr. Václavu Voříškovi do datové schránky) dne 25. 9. 2017 mj. podání nazvané Poučení účastníků řízení o možnosti vznášet námitku podjatosti. V tomto podání jej informoval o tom, že věc bude rozhodovat senát krajského soudu složený z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, a dále jej poučil o možnosti namítnout podjatost uvedených osob ve lhůtě jednoho týdne od dne doručení.

[3] Dne 25. 9. 2017 doručil žalobce krajskému soudu podání, ve kterém uvedl, že pokud by měla být věc projednána v senátě, ve kterém by zasedal, či dokonce jemu předsedal JUDr. Jan Dvořák, nebylo by řízení „fairové“. JUDr. Jan Dvořák totiž označil žalobce v jiné věci za „nechvalně známou osobnost“, v důsledku čehož na něj žalobce podal stížnost a následně i žalobu na ochranu dobrého jména. Nadto si JUDr. Jan Dvořák vede na zástupce žalobce (Mgr. Václava Voříška) podle vlastních tvrzení „složku“, čímž na něj vyvíjí tlak, aby nebyl příliš aktivní při ochraně žalobců, kteří vystupují v řízeních před krajským soudem. Dovožoval, že se JUDr. Jan Dvořák uvedl do stavu, kdy je důvodné pochybovat o jeho podjatosti. Závěrem uvedl, že v dalším podání předloží stejnopis zmíněného rozsudku (ve kterém byl žalobce označen uvedeným způsobem), stejnopis žaloby na ochranu dobrého jména a důkazy o vedení předmětné „složky“, předpokládá však, že JUDr. Jan Dvořák tyto informace popírat nebude.

[4] K námitce se vyjádřil JUDr. Jan Dvořák, který uvedl, že se necítí být podjatým soudcem a není mu známa žádná skutečnost, ze které by mohl vyplynout důvod případných pochybností o jeho nepodjatosti.

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že námitka podjatosti byla uplatněna včas, přičemž jsou splněny i další podmínky nutné pro rozhodnutí o námitce podjatosti.

[6] Námitka podjatosti není důvodná.

[7] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[8] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. platí, že „*Soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“

[9] Z judikatury zdejšího soudu vyplývá, že rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2017, č. j. Nao 259/2017 - 41).

[10] Podle § 8 s. ř. s. je tedy důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci jednak skutečnost, že se podílel na jejím rozhodování již v předchozím správním či soudním řízení a jednak takový vnitřní vztah soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu poskytuje důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti. Zákon však současně stanoví, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[11] Právě na okolnosti ve smyslu § 8 odst. 1 in fine s. ř. s. žalobce v námitce podjatosti poukazuje. Takové okolnosti však nemohou být důvodem pro vyloučení soudce z projednávané věci. Citovaný § 8 odst. 1 s. ř. s. jednoznačně uvádí, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v rozhodování soudce v jiných věcech. To potvrzuje i konstantní judikatura zdejšího soudu. Srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publikované pod č. 53/2004 Sb. NSS., ze dne 18. 6. 2003, č. j. Nao 25/2003 - 47, ze dne 7. 10. 2004, č. j. Nao 24/2004 - 75, ze dne 28. 11. 2013,

pokračování

č. j. Nao 87/2013 - 78, ze dne 20. 3. 2014, č. j. Nao 112/2014 - 53, ze dne 19. 10. 2016, č. j. Nao 197/2016 - 74, ze dne 30. 11. 2016, č. j. Nao 282/2016 - 92, ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017 - 145, ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 119/2017 - 92.

[12] Posledně tři uvedená rozhodnutí se přitom zabývala obdobnými tvrzeními, jaká uvádí žalobce v nyní projednávané věci. Např. v usnesení ze dne 30. 11. 2016, č. j. Nao 282/2016 - 92, se zdejší soud zabýval podjatostí JUDr. Jana Dvořáka z důvodu, že si vede na Mgr. Václava Voříška „složku“, resp. vztahem JUDr. Dvořáka k uvedenému zástupci. Soud neshledal, že by s ohledem na znění § 8 odst. 1 in fine s. ř. s. bylo možno uvedeného soudce vyloučit z projednávání a rozhodování dané věci. Obdobnými otázkami se pak zdejší soud zabýval i v nedávném usnesení ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017 - 145. V něm mj. rovněž poukázal na § 8 odst. 1 in fine s. ř. s., resp. na nemožnost spatřovat důvod podjatosti v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Explicitně se přitom vyjádřil i k tvrzením, že si JUDr. Jan Dvořák založil na zástupce žalobce „složku“, resp. k „pomlouvačnému odůvodnění“ rozsudku, a dovodil, že ani tyto skutečnosti nemohou založit důvěru v nestrannost tohoto soudce. Tyto závěry pak přebírá i usnesení Nejvyššího správního soudu ve věci č. j. Nao 119/2017 - 92. Co se pak týče tvrzení o nevhodném označování žalobce ze strany JUDr. Jana Dvořáka, odkazuje soud na výše uvedené a dodává, že je mu z úřední činnosti známo, že v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 1. 6. 2016, č. j. 52 A 103/2015 - 69, se krajský soud explicitně vyjadřoval k osobě P. K., tak jak naznačuje žalobce v námitce podjatosti (mj. poukázal na neúspěšnost procesní taktiky „nechvalně známého“ obecného zmocněnce P. K., který zastupuje účastníky řízení ve správních řízeních). Tento rozsudek byl napaden kasační stížností, které zdejší soud nepřisvědčil, přičemž se plně ztotožnil se závěry krajského soudu (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2017, č. j. 8 As 174/2016 - 36).

[13] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nejsou dány důvody k vyloučení JUDr. Jana Dvořáka z projednávání a rozhodování dané věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[14] S ohledem na výše uvedenou právní úpravu, podle níž důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v rozhodování soudce v jiných věcech, resp. s přihlédnutím ke shora citované judikatuře, která se obdobnými tvrzeními již zabývala, nepovažoval zdejší soud za nutné vyčkávat do doby, než žalobce předloží v námitce podjatosti avizované podklady (rozsudek krajského soudu, ve kterém byl žalobce označen jako „nechvalně známá“ osoba, či informace o předmětné složce atp., které jsou – jak je z výše uvedeného patrné – nadto soudu známy z úřední činnosti). Ostatně zdejšímu soudu se jednání žalobce jeví jako účelové. Námitku podjatosti podal v září 2017 a do data rozhodování soudu žádné doplnění námitky podjatosti soudu nepředložil. Je třeba dodat, že řízení ve věci námitky podjatosti je řízením, ve kterém je nutno z povahy věci rozhodovat v co nejkratší době. Z důvodu, že JUDr. Jan Dvořák se k námitce podjatosti vyjádřil v obecné rovině, pak zdejší soud neshledal důvod zasílat jeho vyjádření žalobci. Ostatně s. ř. s. takovou povinnost pro řízení o námitce podjatosti explicitně nestanoví.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu